

Göran Bergengren med en skadad fiskgjuse som förra sommaren vårdades och släpptes. I år upptäckte Göran Bergengren flera fall av grov bovandalisering vid sjön Sommen

Vandalisering vid Sommen:

Fiskgjusebon förstörda Ungar kastade ur redena

Flera fall av vandalisering har drabbat några av sjön Sommen fiskgjusebon under de senaste veckorna. Vid en inventerings- och ringmärkningsresa på sjön upptäckte ornitologen Göran Bergengren, Tåkerns fältstation, att fyra bon — där häckning pågått sedan april — stod tomma.

— Vid det första boet låg två halvöttna fågelkadaver under bo-trädet. Det kan bara finnas en förklaring till att de hamnat där. Någon illasinnad person måste ha kastat dem ur redet, förklarar Göran Bergengren.

Knäckta ben

Han hittade tre nedkastade ungar vid ett annat bo. En av dem var så väl bibehållen att man kunde se att skallen var krossad och ben i vingar och kropp var knäckta. Det tredje boet var också tomt. Marken under var dock vit av spillning vilket ornitologerna tar som bevis för att det funnits ungar där strax innan. Även den fjärde boplatserna var tom. Där hade ungar setts så sent som vid midsommar.

Norra delen

— De fyra nämnda boplatserna är koncentrerade till sjöns norra delar. En systematisk förföljelse som denna har mig veterligen inte förekommit tidigare i Sommen. Däremot har liknande händelser rapporterats från bl a sjöar i Växjötrakten, kommenterar Göran Bergengren.

Han är både ledsen och bitter över det inträffade.

— Vem kan hysa så aggressiva känslor mot fiskgjusen? Lever verkligen det urgamla konkurrensthänkandet om fisket fortfarande kvar, existerar rovfågels-hatet ännu, frågar han. Några svar lär han knappast få i de här fallen.

Vid andra bon runt Sommen har hittills 22 fiskgjusar ringmärkts. Ännu dröjer det en månad innan ungarna är flygfärdiga, konstaterar Göran Bergengren, och väd-

jar till alla som vistas vid Sommen att vakta de par som nu matar sina ungar. Och gå inte iland på häckningsholmarna, uppmanar han.

25 boplatser

Det finns totalt ca 25 fiskgjuseboplatser vid sjön Sommen. Plundringar anses mycket allvarliga. Det blir färre ungar. Konsekvensen av detta är uppenbar i och med att färre fåglar uppnår vuxen ålder. Till onsdagen har Göran Bergengren ringmärkt 22 ungar. Om inte plundringen skett skulle det varit ett 30-tal. I medeltal brukar det vara ett par ungar i varje bo. Att det verkligen är människor som varit framme betvivlar Göran Bergengren inte ett ögonblick. Fiskgjusens ungar har nämligen inga naturliga fiender. Honan finns alltid på vakt vid boet. Hanen sköter ensam matansskaffningen.

Ingen tillfällighet

— Det här är den första systematiska förföljelsen vi kunnat

konstatera i sjön. Tidigare har vi misstänkt det i samband med plundringar av enstaka bon. Men detta kan inte vara någon tillfällighet, inte när det sker samtidigt vid fyra boplatser inom ett så begränsat område, säger Göran Bergengren. Han betecknar plundringen som en rent kriminell handling av djupt okunniga människor.

Fiskgjusen är numera en av våra mest sällsynta rovfåglar. I hela landet finns sammanlagt ca 1 200 exemplar. Arten, som lever helt på fisk, är hotad av miljögifter — främst kvicksilver och DDT. Fiskgjusen är totalfredad, t o m boet är fridlyst.

— En sådan här förföljelse visar framför allt en otäck tendens. Det är verkligen tråkigt att det gått så långt att man måste ha bevakning på boplatserna för att trygga fågelartens fortsatta existens, säger Göran Bergengren.

JAN HYLANDER